

RESCUE – kreativna obnova zapuščenih industrijskih območij v Evropi
KREATIVNI IMPULZI INDUSTRIJSKE DEDIŠČINE

27.–28. 8. 2021

Producent: Društvo za sodobno umetnost X-OP

Koproducenta: KID KIBLA in Združenje KODA MODRO

Kuratori in kurator: Irena Borić, Živa Kleindienst in Peter Tomaž Dobrila

Producent in tehnični urednik: Jernej Stergar

Lektorica in tehnična urednica: Zala Koren

Oblikovalka grafične podobe: Brina Fekonja

Izdajatelj: Društvo za sodobno umetnost X-OP, Tyrševa ulica 20, Maribor

Zanj: Cameron Bruce Bobro, predsednik

Tisk: Demago Print, Maribor

Maribor, Slovenija 2021

Naklada: 150 izvodov

Projekt sofinancirajo program Ustvarjalna Evropa Evropske unije,
Ministrstvo za javno upravo Republike Slovenije in Mestna občina Maribor.

KIBLA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

KREATIVNI IMPULZI INDUSTRIJSKE DEDIŠČINE, dvodnevni dogodek, ki ga v okviru projekta RESCUE organizira Društvo X-OP, se skozi umetniške intervencije v javni prostor nekdanje tekstilne tovarne na Studencih, razstavo, filmske projekcije, foruma gledališča zatiranih, pogovore z ustvarjalci, predstavitve publikacij projekta, voden ogled mariborske industrijske dediščine in audio-vizualne performanse ukvarja s kreativno regeneracijo nekdanjih industrijskih območij ter njihovo trenutno in prihodnjo uporabo. Dogodek je umeščen v post-industrijsko območje nekdanjega tovarniškega območja, katerega prostore naseljujejo raznorazne dejavnosti – manjša podjetja in trgovine, skladišča, zbirni centri, fitnes center, mehanična delavnica in največje neodvisno razstavišče sodobne umetnosti v Sloveniji.

Dogajanje, ki je umeščeno v vmesni prostor dvorišča industrijskega kompleksa, ustvarja prostor kreativnega eksperimentiranja ter neposredno intervenira v post-industrijsko krajino in njen širši družbeni kontekst vsakdanjega življenja. V okviru celotnega projekta in še posebej tega dogajanja se namreč sprašujemo ali v takšnem okolju dejansko obstaja prostor za umetniške intervencije in pod kakšnimi pogoji? Pričujoči umetniški projekti, dogodki in intervencije prepletajo elemente in oblike vizualnih, zvočnih, literarnih in odrskih umetnosti, obenem pa se povezujejo s specifikami dotične lokacije – arhitekturo, urbanizmom, oblikovanjem in socialno ter delavsko zgodovino industrije v Mariboru, s čimer prispevajo k celostnem in večplastnem pristopu k problematiki industrijske dediščine.

Društvo za sodobno umetnost X-OP je transnacionalna platforma za produkcijo sodobne umetnosti in kulture. Društvo X-OP deluje na presečišču sodobnih vizualnih in intermedijskih umetnosti ter literature in glasbe v povezavi s tehnologijo in digitalno kulturo v različnih socialno-političnih kontekstih. Osredinja se na vzpostavljanje povezav in izmenjav med raznimi umetniškimi diskurzi in okolji, pri čemer vključuje širok spekter občinstev.

RESCUE je projekt, ki ga sofinancira program Ustvarjalna Evropa Evropske unije. V okviru projekta partnerji iz Italije, Nemčije, Slovenije in Avstrije srednješolcem in lokalnemu prebivalstvu omogočajo raziskovanje zgodovine zapuščenih industrijskih območij, da bi skupaj zasnovali, kako le-te spremeniti v trajnostno naravnane prostore, namenjene kulturnim dejavnostim.

Partnerji projekta: Comune di Santo Stefano di Magra, IT; Klanghaus Kultur, AT; ibug e.V., DE; Associazione Culturale Gli Scarti, IT.

Projekt sofinancirajo program Ustvarjalna Evropa Evropske unije, Ministrstvo za javno upravo Republike Slovenije in Mestna občina Maribor.

RESCUE – kreativna obnova zapuščenih industrijskih območij v Evropi
KREATIVNI IMPULZI INDUSTRIJSKE DEDIŠČINE

27.–28. 8. 2021
dvorišče Valvasorjeve 40
in KIBLA PORTAL

PETEK, 27. 8. 2021

18:00–19:00 / O INDUSTRIJSKI DEDIŠČINI SKOZI FOTOGRAFIJO

Pogovor s Simonom Žlahtičem in Janezom Klenovškom
(vodi Irena Borić)

Lokacija: KIBLA PORTAL – balkon

Nastali fotoesej, ki prinaša nov avtorski pogled na fragmente nekdanje mariborske industrije, je rezultat sodelovanja med fotografom Janezom Klenovškom ter umetnostnim zgodovinarjem in kuratorjem Simonom Žlahtičem. Pri ustvarjanju ju ni zanimala le estetizacija posameznih lokacij, ampak sta se osredotočila na beleženje večplastnosti trenutnega stanja kot posledice lastniške razdrobljenosti, spreminjanja namembnosti in socialnega konteksta ter nenehnih in nekritičnih posegov v obstoječe arhitekturne zasnove.

19:00–20:00 / INDUSTRIOPOLIS

Vodstvo (vodi Barbara Izlakar)

Začetna lokacija: dvorišče Valvasorjeve 40, pri vhodu v KIBLA PORTAL

Vodena turistična ekspedicija skozi industrijsko identiteto mesta, od njegovih začetkov do današnjih dni, namerava predstaviti gospodarski razvoj mesta. Tokrat vas bomo popeljale in popeljali na kratek voden sprehod po območju Studencev. Ogledale in ogledali si bomo eno največjih še ohranjenih železničarskih kolonij v tem delu Evrope, obiskale in obiskali bomo delavnice Slovenskih Železnic – Vleka in Tehnika in Koroški kolodvor ter predstavile in predstavili zgodbe tekstilne industrije na tem območju.

20:30 / ODPRTJE IN OGLED UMETNIŠKIH DEL IN INTERVENCIJ

Umetnice in umetniki: Sara Bezovšek & Dorijan Šiško, Vesna Bukovec, Maja Hodošček, Janez Klenovšek, Io milo, Nika Rupnik in Toni Soprano Meneglejte

Lokaciji: dvorišče Valvasorjeve 40 in KIBLA PORTAL

Prostorsko fragmentirana razstava prinaša nabor umetniških intervencij in del, ki se iz različnih perspektiv dotikajo industrijske dediščine. Medtem ko nekatere umetnice in umetniki vsebino ustvarjajo v neposrednem odnosu do specifične lokacije predvsem na oblikovni ravni, pa nekatere in nekateri v svojih delih raziskujejo predvsem družbenopolitične, zgodovinske in ekonomske plati post-industrijskega vsakdana. *

21:00 / OR POIESIS: KAMNOLOM KISETSU

Performativna zvočna instalacija in performans

Lokacija: KIBLA PORTAL

OR poiesis je umetnica in raziskovalka na področju zvoka in slušne percepcije ter poetičnega performansa. V jedru zvočne kompozicije je kamen, tišina, poetika prostora in zvočnost določenega kraja v razširjenem, cikličnem času, raztezajoč se čez več let. Odmev kamnitega vrta je neobremenjen s hitrostjo sprememb, ki bi jih vsiljevala potreba po kapitalu. Prav kamen človeka tesno pripenja na prastare, izvirne, kozmične prvine sveta.

SOBOTA, 28. 8. 2021

18:00–19:00 / DELAVKE IN DELAVCI SO ODŠLI, KAJ PA ZDAJ?

Pogovor z udeleženkami RESCUE delavnic in mentorjem Tomom Podstenškom ter predstavitev končne publikacije (vodi Irena Borić)

Lokacija: KIBLA PORTAL – balkon

Skozi pogovor z udeleženkami (Katja Cafuta, Maja Horvat in Robin Marn) in mentorjem bomo predstavile in predstavili publikacijo, ki je nastala v okviru serije delavnic RESCUE. Delavnice, namenjene srednješolkam in srednješolcem, so temeljile na pisanju kratkih zgodb ter razmisleku o industrijski dediščini skozi le-te. Ilustracije je prispevala mlada umetnica Janja Kosi.

18:00–22:00 / OGLED UMETNIŠKIH DEL IN INTERVENCIJ

Umetnice in umetniki: Sara Bezovšek & Dorijan Šiško, Vesna Bukovec, Maja Hodošček, Janez Klenovšek, Io milo, Nika Rupnik in Toni Soprano Meneglejte *(glej petek)

Lokaciji: dvorišče Valvasorjeve 40 in KIBLA PORTAL

19:00–20:30 / FORUM GLEDALIŠČA ZATIRANIH

KUD Transformator in KUD ZIZ

Lokacija: dvorišče Valvasorjeve 40

Impro-forumska predstava je predstava forumskega gledališča, ki temelji na improvizaciji, kar pomeni, da pred predstavo igralci nimajo nobenega vnaprej predstavljenega scenarija. Scenarij predstave se oblikuje na licu mesta, glede na predloge iz občinstva. To pa predstavo popelje po vnaprej neznanih poteh raziskovanja in razreševanja različnih situacij, ki jih iz življenja premikamo na oder ter dodajamo intervencije. Tokrat bo v Impro forumski predstavi postavljena zgodba na temo industrijske dediščine.

20:30–22:00 / NEJA TOMŠIČ: DELAVCI ZAPUŠČAJO TOVARNO, BOJAN LABOVIČ: UMRLI GIGANT

Filmski projekciji in pogovor (vodi Rene Puhar)

Lokacija: KIBLA PORTAL – balkon

Film *Umrlí gigant* Bojana Laboviča predstavlja zgodovino Tovarne avtomobilov in motorjev Maribor (TAM) ter njenih zaposlenih, hkrati pa riše svojevrsten portret štajerske metropole in širše regije. Videoesej *Delavci zapuščajo tovarno* Neje Tomšič dokumentira zunanost največje evropske ladjedelnice Fincantieri v Trzinu ter prenovno lesenjače Galeb baletnikov Pie in Pina Mlakarja. Na teh primeri umetnica premišljuje, kako se na simbolni in materialni ravni spreminja dožemanje in vrednotenje dela.

22:00 / DODECAHEDRAGRAPH: D2HGPH (abstraktna elektronika)

Audio-vizualni performans

Lokacija: KIBLA PORTAL

Konceptualni, abstraktni audio-vizualni projekt *D2HGPH* filozofa, zvočnega umetnika, producenta ter organizatorja festivala Zasavje Noisefest International Nevena M. Agalme, nas pušča v vmesnem prostoru, kjer moramo preizprašati razmerje določljivosti (zunanjih/ notranjih) sil, ki nas držijo prikovane v svetu »lastne« percepcije. Težko opredeljiva elektronska glasba, ki pri poslušanju invocira asociacije, povezane s filmi, kot sta *Blade Runner* in *The Cube*, bo napolnila nekdanjo predilnico, danes pa največje neodvisno razstavišče sodobne umetnosti pri nas.